

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee olemassa olevan eläinsuojan toiminnan laajentamista / Arto Vähäsöyrinki

Selostus

TOIMINNANHARJOITTAJA

Arto Vähäsöyrinki, Pikkukosken tila
y-tunnus 2963731-2

ELÄINSUOJA JA SEN SIJAINTI

Ilmoituksen mukainen toiminta sijaitsee Reisjärvellä Räsälänmäellä kiinteistöillä 691-401-1-129, 691-401-1-76 ja 691-403-117-2. Tilan koordinaatit (ETRS-TM35FIN):

P: 7059343

I: 404032

ILMOITUSVELVOISUUDEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Toiminta on ilmoituksenvaraista ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n 1 momentin sekä liitteen 4 kohdan 5 a) perusteella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen ympäristönsuojelulain 115 a §:n 2 ja 4 momenttien mukaan.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 18.9.2024.

ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Alueella ei ole oikeusvaikutteista kaavaa. Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa alueella ei ole merkintöjä. Tila ja sen toiminnot eivät sijoitu luokitetulle pohjavesialueelle.

ILMOITUKSEN SISÄLTÖ

Ilmoitusaineisto sisältää seuraavat asiakirjat

- Eläinsuojan ilmoituslomake
- Lomake 6045 a eläinsuojataulukot
- Eläinsuojien pohjapiirustukset
- Asemapiirustus tilakeskuksesta (asemapiirustusta päivitettiin 4.2.2025)
- Lantalan ja lietesäiliön piirustukset
- Laidunkartta
- Lannanluovutussopimukset 2 kpl
- Pellon vuokrasopimukset 4 kpl

KUVAUS TOIMINNASTA

Tilalla on Reisjärven kunnan ympäristöpalveluiden lautakunnan 23.6.2006 § 23 myöntämä ympäristölupa enintään 32 lypsylehmän, 18 lihanaudan, 18 hiehon ja 20 alle 6 kk ikäisen naudan kasvattamiseen.

Laajennuksen jälkeen tilan eläinmäärä on 166 lypsylehmää, 47 hiehoa (12-24 kk), 24 vasikkaa (6-12 kk) ja 47 vasikkaa (alle 6 kk). Toimintaa laajennetaan rakentamalla uusi pihatto, jossa on

paikat lypsy- ja umpiehmille sekä 10:lle vasikalle. Loput eläimet sijoittuvat nykyiseen, vuonna 1991 rakennettuun pihattoon, johon saneerataan sopivat tilat. Uuden pihatton lisäksi rakennetaan lietesäiliö, kuivalantala ja laakasiiloja. Eläimistä lypsy- ja umpilehmiä sekä isoimpia hiehoja laidunnetaan. Lannan levitykseen käytettävää peltoalaa on yhteensä 200,28 ha.

Eläinsuojan vähimmäisetäisyysvaatimukset hajun perusteella häiriintyviin kohteisiin

Rakennettavaan pihattoon ja lantaloihin sovelletaan valtioneuvoston asetuksen 138/2019 mukaisesti vähimmäisetäisyysvaatimuksia häiriintyviin kohteisiin. Toiminnan koko on laajennuksen jälkeen 2125,3 eläinyksikköä. Lietelantalassa on käytössä kelluva kate sekä eläinsuojaan tulee lietekanavien jäähdytys. Rakennettava kuivikelantala on katettu. Vähimmäisetäisyys määräytyy sen mukaan, mikä lannanvarastointimentelmä tai eläinsuojan laajennusosan tekniikka edellyttää pisintä etäisyyttä. Asetuksen 138/2019 Liitteen 1 mukaan eläinyksikkömäärän ollessa 2125,3 ja kun käytössä on lantakanavien jäähdytys ja lietesäiliöissä kelluva kate, vähimmäisetäisyys on 200 m. Kun laajennuksen yhteydessä on tarkoitus rakentaa uusi katettu kuivikelantala, sen vähimmäisetäisyys ko. eläinmäärällä on 300 m. Sovellettava vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on siten 300 m. Rakennettavasta pihatosta lähimpään asuinrakennukseen on 301 m. Rakennettavista lantaloista lähimpiin asuinrakennuksiin on yli 350 m etäisyys. Laajennuksien etäisyysvaatimukset täyttyvät.

Vesien- ja luonnonsuojelun kannalta häiriölle alttiit kohteet

Eläinsuoja ja sen toiminnot eivät sijaitse tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Eläinsuoja ja sen toiminnot eivät sijaitse lähellä Natura 2000- alueita tai muita luonnonsuojelualueita. Eläinsuoja tai sen toiminnot eivät sijaitse tulva-alueella. Lähin vesistö on Kalajanjoki, joka sijaitsee noin 140 m päässä rakennettavasta pihatosta.

Lannan käsittely ja varastointi

Laajennuksen yhteydessä rakennetaan uusi kokonaistilavuudeltaan 2560 m³ lietesäiliö. Lietesäiliöön tulee kelluva kate. Lisäksi käyttöön jää tilan kolme olemassa olevaa lietesäiliötä, jotka ovat kokonaistilavuuksiltaan 2060 m³ (luonnollinen kuorettuma), 763 m³ (luonnollinen kuorettuma) ja 100 m³ (betonikansi).

Laajennuksen yhteydessä rakennetaan myös uusi kokonaistilavuudeltaan 300 m³ katettu kuivikelantala.

Ilmoituksen mukaan lietelannalla on 166 lypsylehmää, 47 hiehoa (12-24 kk), 24 vasikkaa (6-12 kk) ja 27 vasikkaa (alle 6 kk). Kuivikelannalla on 10 alle 6 kk vasikkaa. Lypsylehmiä, umpilehmiä ja isoimpia hiehoja laidunnetaan.

Laskennallinen tarvittava lietelantatilavuus eläinsuojan pesuedet, sadevedet, rehun puristenesteet ja laitumelle jäävä

lanta huomioiden, kun eläimiä laidunnetaan 3 kk, on 4782 m³. Tilan käytettävissä oleva kokonaislietelantatilavuus on 5483 m³. Lietekuilujen tilavuutta ei ole huomioitu laskelmissa. Tilan lietelantatilavuus on riittävä suhteessa eläinmäärään.

Kuivikelantaa syntyy laskennallisesti 10 alle 6 kk vasikasta 61 m³ vuodessa. Kuivikelantalassa varastoidaan myös mahdollinen pilaantunut rehu. Tilan kuivikelantatilavuus on riittävä suhteessa eläinmäärään.

Suunnitelma lannan hyödyntämisestä

Lanta hyödynnetään peltolannoituksessa. Lannan levitykseen on käytettävissä peltoalaa yhteensä 200,28 ha. Peltoa ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Lietelanta levitetään urakoitsijan toimesta multaavalla kalustolla suoraan peltoon ja kuivalanta mullataan välittömästi levityksen jälkeen muokkaamalla maahan. Tilan eläinmäärään suhteutettuna laskennallinen lannan levitysalan tarve on 150,70 ha, joten peltopinta-ala on riittävä.

Eläinsuojan jätevesien käsittely

Eläinsuojan pesuvedet johdetaan lietesäiliöön ja edelleen peltolevitykseen. Laakasiilon tehdyn rehun puristenesteet johdetaan erilliseen kaivoon, josta ne tyhjennetään lietesäiliöön.

Tiedot syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta

Jätelaji	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely, säilytys ja jatkotoimituspaikka
Tavanomaiset jätteet		
Sekajäte	500	Millespakka Oy
Maatalouden muovit	1000	Suomen Uusiomuovi Oy
Vaaralliset jätteet		
Jäteöljyt	100	Millespakka Oy
Muut öljyiset jätteet	10	Millespakka Oy
Liutoinjäte	-	
Loisteputket	50	Millespakka Oy
Käsitelty puu	10	Millespakka Oy
Muut jätteet		
Käyttökelvoton maito	2000	Lietesäiliö
Pilaantunut rehu	5000	Lantala, peltolevitykseen

Vaarallisten jätteiden varastointitila on lukittava, katettu ja tiivispohjainen. Vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn vähintään kerran vuodessa. Itsestään kuolleet eläimet säilytetään betonilaatalla pressulla peitettynä. Kuolleet eläimet menevät Honkajoki Oy:lle.

Polttoaine- ja öljysäiliöt sekä muiden käytettävien aineiden ja kemikaalien kulutus sekä varastointi

Tilalla on yksi 5 m³ maanpäällinen 2-vaippainen polttoainesäiliö. Säiliö on betonilaatan päällä ja se on varustettu lukituksella,

ylitötönestimellä, lapon estolaitteella ja vuodonilmaisimella.
Muiden kemikaalien varastointi on esitetty taulukossa:

Kemikaali	Käyttö- määrä vuodessa / varastossa enintään	Varastointipaikka ja - tapa
Muut öljytuotteet	500 l / 200 l	Korjaamohalli betonilattialla, ei viemärointiä
Rehunsäilöntäaineet	16 000 l / 8 000 l	1 m ³ konteissa murskepihalla
Lannoitteet	80 t / 80 t	Kuormalavojen päällä murskepihalla, pressulla peitettyinä
Kasvinsuojeluaineet		Urakoitsija huolehtii kasvinsuojelutoimenpiteet
Eläinten lääkkeet	0,5 l / 0,5 l	Navetan lukollinen jääkaappi
Eläinsuojien pesuaineet	400 l / 100 l	Varastohuone, betonilattia, ei viemärointiä
Desifiointiaineet	100 l / 20 l	Varastohuone, betonilattia, ei viemärointiä

Tiedot maatilan vedenhankinnasta ja liikennejärjestelyistä

Maatila on liittynyt kunnan vesijohtoverkoston. Raskaan liikenteen osalta tilalle tapahtuvaa säännöllistä liikennettä on joka toinen päivä käyvä maitoauto sekä naudanrehuja noin kerran kuussa tuova rehurekka. Raskasta liikennettä tulee myös tilalla epäsäännöllisesti käyvästä rahtiliikenteestä.

Tilan oma raskas liikenne on kausiluonteista ja ajoittuu kasvukauden alusta loppuun. Suurimpia sesonkeja ovat rehunteko ja lannanlevitys. Sesonkien ulkopuolella raskas liikenne on vähäistä.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta

Tilalla käytetään robottilypsyä, jossa eläimet kulkevat omatoimisesti lypsällä. Lypsyrrobotti kerää paljon tietoa mm. maitomäärät, maidon laatu, eläinten syöntimäärä, eläinten paino, märehittämisen määrä yms. Pihatossa on lantakäytävillä on ritiläpalkit, jolloin lanta poistuu välittömästi eläinten sorkkien alta. Palkkien päällisen viimeistelee puhdistusrobotti.

Lietteen kuljetuksen ja levittämisen pelloille tekee urakoitsija, jonka on käytössä nykyaikainen multaustekniikka. Näin vältetään ravinteiden huuhtoutumista sekä vähennetään hajuhaittoja. Kaivojen välillä tapahtuva lietteensiirto tehdään pumppaamalla alakautta.

Eläinsuojan ilmanvaihto on luonnollinen. Korvausilma tulee verhoseinillä peitetyistä seinäaukoista ja poistuu rakennuksen harjalla olevista hormeista.

Maidon jäähdytyksessä otetaan maidon lämpö talteen ja sillä esilämmitetään pesuvesiä. Maalämpöputkisto vedetään lietekuilujen pohjaan, jolloin maalämpöjärjestelmä jäähdyttää lietelantaa. Maalämpöpumppu lämmittää käyttöveden.

Ruokinnassa tuoresäilötyn viljan käytöllä säästetään viljan kuivatukseen tarvittavaa energiaa.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toimista häiriötilanteissa

Tilan toiminnan riskit ovat tavanomaisia maatilalla olevia riskejä, jotka kyetään ennakoimaan hyvin. Sähkökatkojen varalta tilalla on aggregaatti. Tilan vesi tulee paikalliselta vesiosuuskannalta. Vesiosuuskunnalla on oma aggregaatti pumppaamalla, jolloin veden tulo ei katkea sähkökatkon aikana.

Arvio toiminnan päästöistä ja vaikutuksista ympäristöön

Toiminnasta aiheutuu jonkin verran haju-, melu- ja pölyvaikutuksia ympäristöön. Vaikutukset ovat sesonkiluonteisia ja keskittyvät kasvukaudelle kylvö-, säilörehu- ja puintiaikaan. Vaikutuksia minimoidaan rakennusten sijoittelulla ja töiden aikataulutuksella. Merkittävin ympäristövaikutus on hajuhaitta lietesäiliöiden tyhjennyksen aikana, tätä minimoidaan lannan siirrossa ja levityksessä käytettävällä tekniikalla (mm. pumppaaminen siirtokärryihin lietteen nestepinnan alta, pumppaus kaivosta toiseen vain alakautta ja lietteen multaus pellolla). Käytettävällä multaustekniikalla myös minimoidaan ravinnepäästöt.

Ympäristövaikutuksia tarkkaillaan joka päivä töiden ohessa. Lantavarastojen kunto tarkastetaan aina tyhjennyksen yhteydessä. Polttoainesäiliöiden mahdollisia vuotoja tarkkaillaan koneiden tankkauksen yhteydessä.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Kuuleminen

Ilmoituksen vireilläolosta on kuulutettu 15.1.–21.2.2025 välisen ajan Haapajärven kaupungin verkkosivuilla. Kuulutus julkaistiin myös 15.1.2025 ilmestyneessä Reisjärvi-lehdessä. Tilakeskuksen lähinaapureille ja vaikutusalueen (600 m) kiinteistönomistajille on lähetetty kuulemiskirje 15.1.2025 ja varattu näin muistutusmahdollisuus ympäristönsuojelulain mukaisesti. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle annettiin tieto ilmoituksen vireilläolosta.

Lausunnot

Ilmoituksesta pyydettiin terveysuojeluviranomaisen lausunto.

Haapajärven kaupungin ympäristöterveyshuollon lausunto
21.2.2025:

Terveydensuojelulain mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Tähän liittyen toiminnanharjoittajan on syytä huomioida mm toiminnan synnyttämät ajoittaiset haju- ja meluhaitat, huolehtia haittaeläinten torjunnasta ja kuolleiden eläinten asianmukaisesta varastoinnista ja hävittämisestä sekä ehkäistä toiminnassaan kemikaalien, jätteiden ja lannan haitallisia vaikutuksia maaperään tai toimintansa vaikutusalueella sijaitsevien pohjavesialueiden, vedenottamoiden sekä mahdollisten yksityisten talousvesikaivojen/-lähteiden vedenlaatuun.

Ilmoituksen mukaan tilakeskus, lantavarastot ja lannan levitykseen käytettävät pellot eivät sijoitu pohjavesialueelle tai vedenottamoiden läheisyyteen. Alueella ei ole terveydensuojeluviranomaisen tiedossa olevia yksityisiä talousvesikaivoja. Muistutetaan, että mikäli esimerkiksi lannan levitykseen käytettävien peltojen läheisyydessä on talousvesikaivoja tai lähteitä, on vedenlaadun turvaamiseksi niiden ympärille jätettävä riittävä suojavyöhyke, jolla ei levitetä lantaa eikä laidunneta.

Tilalle tulee vesi Reisjärven vesiosuukunnan verkostosta. Ilmoituksen mukaan poikkeustilanteessa on mahdollista pumpata eläimille juomavettä viereisestä Kalajanjoesta. Talousveden osalta on syytä huomioida varautuminen erityistilanteisiin esimerkiksi talousveden saastumisen tai sähkökatkon aikana siten, että tilan toiminta voidaan turvata. Suositeltavaa on esimerkiksi hankkia varavesisäiliö pumppuineen lypsyjärjestelmien ja maitotankin sekä -huoneen pesemistä varten ja vesikärry eläinten juottamiseen.

Lähistöllä ei ole terveydensuojeluviranomaisen tiedossa olevia uimapaikkoja, joihin tilan toiminta voisi vaikuttaa.

Tilakeskus ja pellot sijoittuvat maa- ja metsätalousvaltaiselle haja-asutusalueelle. Tietojen perusteella toiminta kasvaa yli kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna. Hakemusta käsiteltäessä tulee kiinnittää huomiota kasvavan eläinmäärän myötä lisääntyvän lannan varastointiin, käsittelyyn ja hyödyntämiseen siten, ettei haju tai mikrobit aiheuta asunnossa tai muussa oleskelutilassa oleskeleville terveyshaittaa. Ilmoituksen tietojen mukaan vähimmäisetäisyysvaatimus hajun perusteella häiriintyviin kohteisiin täyttyy.

Haittaeläimiä tulee torjua maito- ja rehuhygieniaan ja yleiseen viihtyvyyteen aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Eläinsuojan ja

sen ympäristön yleisestä siisteydestä huolehtiminen ehkäisee osaltaan tuhoeläin-, karpäs- ja hajuhaittoja. Tuhoeläinten pääsy eläintiloihin tulee pyrkiä estämään.

Eläimistä saatavien sivutuotteiden käyttöön ja hävittämiseen liittyen raakamaito, ternimaito tai niistä johdetut tuotteet, joihin toimivaltainen viranomais ei katso sisältyvän vakavan tarttuvan taudin leviämiskäsittelemättömänä maahan (Sivutuotelaki 517/2015). Myös ympäristösuojelliset seikat on syytä huomioida.

Muistutukset ja mielipiteet

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne-vastuualue jätti 23.1.2025 muistutuksen:

Maantie 18375 (Runkotie) on sorapintainen yhdystie, jonka liikennemäärät henkilöautojen osalta vuonna 2024 on ollut 89 autoa/vrk ja raskaan liikenteen osalta 15 autoa/vrk.

ELY-keskus muistuttaa, että lietesäiliön rakentamisessa tulee huomioida maantien suoja-alue, jolle rakentaminen vaatii erillisen luvan. Maantien suoja-alue ulottuu seutu- ja yhdysteillä 20 m:n etäisyydelle maantien ajoradan keskilinjasta.

Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että se suhtautuu kielteisesti tiealueen ulkopuolelta johdettavien hulevesien sekä puhdistettujen jätevesien johtamiseen maantien sivuosiin. Varsinkin purkupuutken suora sijoittaminen sivuosiin on kielletty. Mikäli hulevesien määrä on vähäistä eikä muuta ratkaisua löydy, voi ELY-keskus harkintansa mukaan sallia vesien johtamisen erillisellä sopimuksella.

Maantien kuivatukseen turvaamiseksi on huolehdittava Runkotiehen liittyvän Pikkukoskentie liittymärumpun toimivuudesta. Rumpun rakenteellinen kunto on yksityistienpitäjän vastuulla ja ELY-keskus vastaa sen kunnossapidosta. Laissa liikennejärjestelmästä ja maanteistä 38 § (13.7.2018/572) todetaan seuraavaa: ”Yksityisen tien pitäjä ja maatalousliittymän haltija ovat velvollisia tekemään liittymänsä ja pitämänsä sen kunnossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ohjeiden mukaan sillä tavoin, ettei niistä ole vaaraa liikenteelle eikä haittaa maantien kunnossapidolle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa kuitenkin yksityistien liittymän ja maatalousliittymän rumpujen kunnossapidosta.”

Ilmoittajan vastine

Ilmoittajalle varattiin mahdollisuus vastata kirjallisesti annettuun lausuntoon ja muistutukseen.

Vastineessaan ELY-keskuksen muistutukseen 4.2.2025 ilmoittaja toteaa:

Maantien 18375 (Runkotie) suoja-alue on jäänyt lietesäiliön suunnitteluvaiheessa huomioimatta. Tämän vuoksi lietesäiliön paikkaa muutetaan siten, että etäisyys Runkotien keskikohdasta lietesäiliön ulkoreunaan tulee olemaan 23 metriä. Muutoksella ei ole muihin etäisyysvaatimuksiin vaikutusta, lähin asuintalo on muutoksen jälkeen ~450 metrin päässä lietesäiliöstä. Liitteenä päivitetty asemakaava.

Tilan laajentuminen ei aiheuta hulevesien lisääntymistä Runkotien sivuojiin. Itse navettarakennuksen ja pihojen hulevedet johdetaan hakijan peltojen kautta suoraan Kalajanjokeen. Runkotien lähellä olevan lietesäiliön tyhjennyspaikan (300m²) hulevedet johdetaan Pikkukoskentien toiselle puolen ja siellä olevan peltolohkon kautta Kalajanjokeen. Itse lietesäiliö, joka on kooltaan 720 m² vain vähentää Runkotien hulevesirasitusta, koska sen hulevedet jäävät itse kaivoon ja päätyvät lietelannan mukana pelloille.

Pikkukoskentien ja Runkotien liittymärummun toimintaa seurataan säännöllisesti. Kyseinen liittymärumpu on tilan toimintojen kannalta elintärkeä, joten sen kuntoon kiinnitetään erityistä huomiota.

Vastineessaan terveydensuojelun lausuntoon 21.2.2025 ilmoittaja toteaa:

Toiminnan elinympäristöön ja terveyteen vaikuttavien riskien vuoksi tilalla on tehty omavalvonnan kuvaus (Maitotilojen omavalvonnan kuvaus-lomake), jota päivitetään aina tarpeen vaatiessa.

Tilalle tulevan talousveden osalta toimintaa turvaa Reisjärven vesiosuuskunnan pumppaamoiden automaattiaggrekaatit, jolloin sähkökatkot eivät vaaranna veden saantia. Tilalla on kuitenkin veden varastoinnin mahdollistavia IBC kontteja, joihin häiriötilanteessa on mahdollista varastoida talousvettä.

Lisääntyvä lannan käsittely on otettu huomioon toiminnan suunnittelussa. Eniten hajua aiheuttaa lietesäiliön sekoittaminen ja siirto pelloille levitykseen. Lietesäiliön suunniteltu paikka sijaitsee lähellä pelloille johtavaa tietä ja on 160 metriä kauempana asutuksesta kuin itse navettarakennus. Näin myöskin meluhaittoja mimoidaan.

Haittaeläimien torjunta on tilalla rutiininomaista toimintaa ja yleisestä siisteydestä huolehditaan. Kuolleita eläimiä varastoidaan asianmukaisesti siihen asti kunnes raadonkeräily noutaa ne.

Ilmoituksen täydennys

Ilmoittaja toimitti 4.2.2025 päivitetyn asemapiirustuksen, jossa lietesäiliön paikkaa on muutettu niin, että Runkotien keskikohdasta lietesäiliön ulkoreunaan on 23 metriä.

TOIMIVALTA

Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristölautakunta on päätöksellään 18.12.2024 § 69 delegoinut ympäristönsuojeluun liittyvien ilmoitusasioiden ratkaisuvallan viranhaltijalleen ympäristötarkastajalle.

Päätös

Haapajärven kaupungin ympäristötarkastaja hyväksyy tällä päätöksellä Arto Vähäsöyrinki / Pikkukosken tilan ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituksen nykyisen maitotilan laajentamisesta kiinteistöillä 691-401-1-129, 691-401-1-76 ja 691-403-117-2. Tässä päätöksessä on annettu määräykset mm. myönteisen ilmoituspäätöksen edellytysten varmistamiseksi ja valvonnan kannalta ja niitä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSA 15 a §).

Toiminnassa on noudatettava muun lainsäädännön ohella valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (VNa 138/2019) ja valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta eli ns. nitraattiasetusta (VNa 1250/2014).

Ilmoituksessa ja sen liitteissä ilmoitetut toiminnanharjoittajaa sitovat tiedot ovat osa tätä ilmoituspäätöstä (YSA 15 a §). Toimintaa on harjoitettava siten kuin ilmoituksessa on esitetty, tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen. Ilmoituksen tekijän on tehtävä uusi ilmoitus, jos annetuissa tiedoissa tai päätöksen ehdoissa tapahtuu olennainen muutos.

Eläinsuojatoimintaan annetaan tässä päätöksessä seuraava määräykset:

1. Tilalla voidaan pitää enintään 166 lypsylehmää, 47 hiehoa (12-24 kk), 24 vasikkaa (6-12 kk) ja 47 vasikkaa (alle 6 kk) (yhteensä 2125,3 ey). Eläinmäärää ja ikäjakaumaa voidaan tilojen sallimissa puitteissa muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

2. Tilalla tulee olla käytössä lannanvarastointitilaa 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Kun huomioidaan kertyvä lietelanta, eläinsuojan pesuedet sekä sadevedet, tilalla tulee olla käytettävissä lietesäiliötilavuutta yhteensä vähintään 4782 m³. Kuivikelantaa varten tilalla tulee olla jatkuvasti käytettävissä kuivikelantalatilavuutta vähintään 61 m³. Lantaa voidaan myös luovuttaa sellaiselle hyödyntäjälle, jolla on ympäristöluvan tai ilmoituspäätöksen nojalla mahdollisuus lannan vastaanottoon, tai luovuttaa toiselle tilalle varastoitavaksi valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 eli ns. nitraattiasetuksen mukaisesti.

3. Lannan kuormaaminen on tehtävä tiivispohjaisella alustalla, joka kestää koneiden painon ja liikkumisen ja jolta voidaan tarvittaessa kerätä karissut tai valunut lanta pois. Lantavarastot on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa ja tyhjennyksen

yhteydessä on tarkastettava varastojen kunto. Havaitut puutteet on korjattava välittömästi. Jos vuotoja tai likaantumista sattuu, alue on siistittävä. Lietesäiliöt on aidattava.

4. Lannan peltolevitystä varten tulee ilmoituksen mukaiselle eläinmäärälle olla peltopinta-alaa jatkuvasti vähintään 150,70 ha. Lannan peltolevityksessä tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja metsätaloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014). Asetuksella on säädetty mm. lannan levittämisen kieltoajasta, lannoitettavan pellon muokkauksesta ja suojaetäisyyksistä. Lannan levitys ja kuljetus sekä muu toiminta tulee järjestää siten, ettei se aiheuta kohtuutonta haittaa alueen asukkaille. Kuljetuksen yhteydessä on pidettävä huolta, että lannan kuljetukseen käytettävät väylät pysyvät siisteinä ja kuljetusta tulee pyrkiä välttämään yöaikaan.

5. Kemikaalien, rehujen ja jätteiden varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on käsiteltävä ja varastoitava katetussa ja tiivispohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

6. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä muodostuu mahdollisimman vähän. Vaaralliset jätteet on toimitettava luvalliselle vastaanottajalle vähintään kerran vuodessa. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet, mukaan lukien muovijätteet, on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Jätteiden välivarastointi kiinteistöllä on järjestettävä siten, että jätejakeet ovat suljetuissa tiloissa tai astioissa suojassa sääolosuhteilta ja eläimiltä. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on asianmukainen lupa jätteen käsittelyyn. Jätteiden polttaminen on kielletty. Jätteiden käsittelyssä ja hyödyntämisessä on noudatettava voimassa olevia Järviseudun jätelautakunnan jätehuoltomääräyksiä.

7. Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla. Kuolleiden eläinten säilytystilojen desinfioidusta on huolehdittava.

8. Toiminnassa syntyvät sosiaalitilojen WC-vedet tulee johtaa umpisäiliöön ja toimittaa jätevedenpuhdistamolle. Tilan hulevedet tulee johtaa ilmoittajan vastineessa 4.2.2025 esitetyn hulevesisuunnitelman mukaisesti niin, ettei niitä johdeta Runkotien sivuojiin.

9. Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tekniikan käyttöönottoon, mikäli se vähentää toiminnasta ympäristöön kohdistuvan kuormituksen määrää ja vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa ja on kohtuullisin kustannuksin toteutettavissa.

10. Eläinsuojien sekä lantavarastojen rakenteiden tarkkailusta, huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastuksen ajankohdat, tehdyt havainnot ja tehdyt huoltotoimet. Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta ainakin seuraavista:

- a. eläinten määrä;
- b. toiminnassa muodostuva lannan määrä;
- c. käytettävissä oleva peltoala (ha), uudet ja muuttuneet peltoalat ja sopimukset;
- d. ympäristöluvanvaraiseen laitokseen toimitettujen ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä (kpl/vuosi tai t/vuosi) ja toimituksen ajankohdat;
- e. tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä (jätelaji, määrä ja toimituspaikka).

Kirjanpito on pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle

11. Toiminnan laajentuessa tai muuttuessa oleellisesti on siitä ilmoitettava Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle hyvissä ajoin ennen muutoksen tapahtumista. Olennainen muutos voi olla esimerkiksi toiminnanharjoittajan vaihtuminen, eläinten määrässä tapahtuva muutos tai ympäristön pilaantumisriskiin vaikuttava muutos. Mikäli toiminta muuttuu tai laajenee, on toiminnalle tarvittaessa tehtävä uusi ilmoitus. Myös toiminnan lopettamisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa (26/1920) tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, kun otetaan huomioon toiminnan laatu, sijoituspaikka ja tämän päätöksen määräykset.

Edellytykset ilmoituksen hyväksymiselle ovat olemassa. Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) liitteen 1 etäisyystaulukoiden mukaisesti nautojen eläinsuojien ja lannanvarastointitilojen etäisyysvaatimus häiriintyviin kohteisiin on 300 metriä eläinyksikkömäärän ollessa 2125,3, ja jos käytössä on kuivikelantala. Eläinsuojat sekä lannan varastointitilat täyttävät em. asetuksen vähimmäisetäisyysvaatimuksen. Kyseiset asetuksen 138/2019 liitteen 1 etäisyystaulukot on laadittu hajun perusteella.

Noudattamalla ns. eläinsuoja-asetusta (138/2019) ja nitraattiasetusta (1250/2014) sekä tässä päätöksessä annettuja lannanlevitykseen liittyviä määräyksiä, voidaan välttää merkittävät haitat vesistöille ja muulle ympäristölle.

MÄÄRÄYSTEN YKSILÖIDYT PERUSTELUT

Määräys 1: Ilmoitus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti. Eläinten ikäjakaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee harjoittaa päätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia. (YSL 52 §; YSA 15 a §.)

Määräys 2: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastointitilavuutta. Lietelannan varastointitilavuudessa on otettu huomioon eläinsuojan pesuvedet, sadevedet, puristenesteet sekä laiturille jäävä lanta. Tilan toimintaan varatut lantavarastot riittävät ilmoitetulle eläinmäärälle. Riittävällä varastointitilavuudella estetään lannan ja virtsan joutuminen käsittelemättömänä ympäristöön. (YSL 7-8, 16-17, 52 §; YSA 15 a §; VNa 1250/2014 5 §.)

Määräys 3 on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi ja hajuhaittojen vähentämiseksi. (YSL 7-8, 16-17, 52, 58 §; YSA 15 a §; NaapL 17-18 §; VNa 138/2019 4 §; VNa 1250/2014 7 §.)

Määräys 4: Eläinmäärään perustuva lannan levitysalan tarve lasketaan valtioneuvoston asetuksen 128/2019 liitteen 2 mukaisesti. Ilmoittajan käytettävissä oleva peltopinta-ala riittää lannan levitykseen. (NaapL 17-18 §; YSA 15 a §; VNa 138/2019 5 §; VNa 1250/2014.)

Määräyksellä 5 estetään maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemikaalien varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon valmistajien käyttöturvallisuusohjeet. (YSL 6-8, 16-17, 20, 49, 52, 58 §; JäteL 12-13 §; NaapL 17 §; VNa 138/2019 7 §; VNa 1250/2014 7 §; Järviseudun jätelautakunnan jätehuoltomääräykset.)

Määräys 6: Tilan jätehuolto on hoidettava jätelain ja Järviseudun jätelautakunnan voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jätteen muodostumisen ehkäiseminen on jätelain keskeinen tavoite, minkä takia jätteet on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Jätteen haltijaa koskevat yleiset velvollisuudet noudattaa jätelain etusijajärjestyttä, selvilläolovelvollisuutta sekä jätehuollon huolehtimisvelvollisuuksia. Jätteet on pakettava ja merkittävä siten, että niille voidaan järjestää asianmukainen käsittely. Asianmukaisella jätehuollolla ehkäistään jätteistä aiheutuva

roskaantumista, ympäristön pilaantumista ja terveyshaittaa. (YSL 52, 58 §; JäteL 8, 12-13, 15-17, 72 §; VNa 978/2021; Järviseudun jätelautakunnan jätehuoltomääräykset.)

Määräys 7: Kuolleiden eläinten varastointia ja käsittelyä koskeva määräys on annettu maaperän ja pohjavesien pilaantumisen sekä terveyshaittojen estämiseksi. Kuolleiden eläinten asianmukaisella hävittämisellä varmistetaan ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täytyminen ja estetään eläintautien leviäminen. (YSL 16-17, 20, 49, 52, 58 §; JäteL 13 §; NaapL 17 §; VNa 138/2019 8 §.)

Määräys 8: Sosiaalitulojen käymäläjätevesien asianmukainen käsittely vähentää vesien rehevöitymistä ja ulosteperäisten bakteerien leviämistä (YSL 52 §, 155 §; VNA 138/2019 6 §).

Määräys 9: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista sekä seurattava ja hyödynnettävä toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. (YSL 6, 8.)

Määräys 10: Kirjanpitoa ja raportoitavia seurantatietoja koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi (YSA 15 a §; VNa 138/2019 9 §).

Määräys 11: Olennaiset muutokset toiminnassa saattavat aiheuttaa tarvetta tarkistaa ilmoitusta tai suorittaa valvontatoimenpiteitä, joten niistä tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle hyvissä ajoin. Toiminnan lopettamiseksi lupaviranomainen antaa määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi (YSL 29, 94, 170 §).

MUISTUTUKSEN JA LAUSUNNON HUOMIOON OTTAMINEN

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne-vastuualueen muistutus on otettu huomioon lupamääräyksessä 8.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 4, 5 ja 7.

LUPAMÄÄRÄYKSIÄ ANKARAMPIEN SÄÄDÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) tai jätelain (646/2011) nojalla jo myönnetyn luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelponen sen saatuaan lainvoiman. Luvanvaraista toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin päätös on lainvoimainen.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 6-12, 14-17, 19-20, 22-23, 29 a, 39 a, 42-45, 49, 52- 53, 62, 66, 70, 83-87, 94, 115 a-115 e, 123, 134, 170, 172, 174, 189-191 ja 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA 713/2014) 3-4, 11-13 ja 15 a §

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (VNa 138/2019)

Jätelaki (JäteL 646/2011) 5-6, 8, 12-13, 16-17, 24, 28-29, 72- 73, 118-120 ja 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (VNa 978/2021) 2, 4, 7-9 ja 11-12 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 3 ja 17-18 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ilmoituksen käsittelymaksu on 2900 €. Maksuun lisätään lehtikuulutusten ilmoituskulut todellisten toteutuneiden kulujen mukaan. Maksut perustuvat Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan (Haapajärven kaupunginhallitus 3.10.2023 § 223).

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

LIITTEET

Liite 1: Valitusosoitus

Liite 2: Eläinsuojailmoitus liitteineen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Haapajärven kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Mirva Vilppola

Ympäristötarkastaja Haapajärvi

Julkaisu

Julkaistu tietoverkossa 27.02.2025

Tiedoksianto

Päätös:

Ilmoituksen tekijä

Tiedoksi:

Haapajärven kaupungin ympäristölautakunta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Haapajärven kaupungin ympäristöterveys

Ilmoitus päätöksestä:
Asianosaiset

Ilmoittaminen ilmoitustaululla:
Haapajärven kaupungin verkkosivut

Liite 1 VALITUSOSOITUS**Valitusoikeus on:**

- 1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen);
- 2) kunnan jäsenellä;
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveydentai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toimintaalueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristön- ja luonnonsuojeluedun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja toimitettava liitteineen valitusajan kuluessa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, PL 204 (Korsholmanpuistikko 43), 65101 Vaasa

Sähköinen asiointi: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Puhelin: kirjaamo 029 564 2780

Faksi: 029 564 2760

Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15.

Valitusaika

Valitusaika alkaa kaikkien osalta julkisen kuulutuksen julkaisemisajankohdasta 27.02.2025. Valitusaikaan lasketaan päätöksen tiedoksisaantiaika (7 päivää) sekä sen jälkeen 30 päivää. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän. **Valitusaika päättyy 07.04.2025.**

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse tai lähetin välityksellä. Postittaminen tai toimittaminen lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta;
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;

2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Maksun perimättä jättämisestä on säädetty erikseen (Tuomioistuinlaki, 1455/2015).